

Innledning

Velferd, menneskerettigheter, økologi og estetikk er bærende begreper i dette nummeret av Retfærd, men ikke alltid i de sammenhenger man venter seg.

Kåre Hagen analyserer en mulig velferdspolitisk utvikling i EF. EF's sosialpolitikk må forstås i lys av manglende innflytelse for demokratiske organer. Sosiale rettigheter utvikles for å hindre at demokratiske organer får muligheten til å modifisere det liberale økonomiske regimet. Samtidig påpekes det som et dilemma for de nordiske landene at en demokratisering av EF kan svekke den sosiale standarden vi ønsker å ha.

Rafael Lindqvist diskuterer profesjonalisering og fagpolitisk innflytelse i helsesektoren under et rettssystem som preges av rammelovgivning. Rammelovgivningen gir etter Lindqvists oppfatning systemets egne aktører stort spillerom til selv å forme virksomheten.

Bo Kristiansen skriver om borgerlige regjeringers forsøk på å begrense fagforeningenes innflytelse i Danmark. Det er et betydelig misforhold mellom konservative politikeres ideologiske utspill og de reelle endringer de har søkt å gjennomføre. De få inngrep som er gjennomført har nærmest hatt en symbolsk og retorisk betydning.

Welshman Ncube tar i sin artikkel opp menneskerettighetenes stilling i Zimbabwe. Han mener at man i dagens Zimbabwe sliter med arven fra det rhodesiske undertrykkelsesregimet. Bak fasaden finnes det et brutalt system, som inkluderer alvorlige brudd på fundamentale menneskerettigheter. Dersom Zimbabwe skal utvikle seg til et konstitusjonelt demokrati, er det nødvendig at den rådende politikk forkastes.

Lone Lindholts artikkel ser bl.a. på den sterkere fokusering på økologi og miljø i forhold til menneskerettighetene. Bl.a. diskuterer hun betydningen som denne sammenkoplingen kan ha i retning av en større fokusering på kollektive menneskerettigheter.

Også Vibeke Vindeløv er opptatt av økologi, og hennes tema er den svenske loven om samboere. Felles for forfatterne er at også Vindeløv fokuserer på felleskapets interesser. Hennes kritikk av samboerloven går på at den for snevert regulerer de individuelle interesser.

Juha Häyhä fører oss tilbake til Retfærd nr. 20, der temaet var kriminalromaner, før han fører oss inn i Robert Musils roman "Mannen uten egenskaper". Musil kritiserer normativ tenking generelt og retten spesielt for med utgangspunkt i det positivistiske vitenskapsidealet å neglisjere moralske spørsmål. Følelser er den viktigste faktoren i vårt verdensbilde, mener Musil.

Juha Pöyhönen har skrevet en omfattende anmeldelse av rettsteoreti-

keren Roger Cotterells bok "The Politics of Jurisprudence", Gudrun Nordborg har anmeldt en norsk bok om fødselsteknologi og Thomas Wilhelmsson presenterer et forskningsprosjekt om sosial kontraktsrett.

Dette nummeret er redigert av den norske redaksjonen.